

Результати моніторингу наслідків виконання документа державного планування місцевого рівня «Програма економічного і соціального розвитку Дружківської міської територіальної громади на 2024 рік» для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Згідно ст. 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені «Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1272 (із змінами).

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку документа державного планування, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання документа державного планування. Здійснення таких заходів забезпечує можливість:

- 1) виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- 2) запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування;
- 3) виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків, виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Оцінка фактичного впливу на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, здійснюється на підставі та з урахуванням моніторингу стану навколишнього природного середовища в результаті реалізації документа державного планування місцевого рівня «Програма економічного і соціального розвитку Дружківської міської територіальної громади на 2024 рік» (далі – Програма).

Моніторинг базується на розгляді обмеженої кількості відібраних показників, які запропоновано за кожним із стратегічних напрямів відповідно до розроблених **Заходів, передбачених для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування місцевого рівня «Програма економічного і соціального розвитку Дружківської міської територіальної громади на 2024 рік»** для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, і аналізі досягнення запланованих результатів. Для моніторингу наслідків реалізації Програми застосовуються екологічні показники, особливо ті, для яких є моніторингові дані.

Враховуючи те, що відповідно до положень Закону України від 03 березня 2022 року № 2115-XI «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації, за деяким винятком, моніторинг виконання Програми щодо:

- 1) викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря здійснювати за даними, отриманими від Департаменту екології та природних ресурсів Донецької обласної державної адміністрації;
- 2) стану поверхневих водойм (перевищення гранично допустимих концентрацій (ГДК) шкідливих речовин), - за даними, отриманими від Сіверсько-Донецького Басейнового управління водних ресурсів Державного агентства водних ресурсів України;

3) якості питної води з централізованих джерел водопостачання, - за даними, отриманими від Дружківської філії Державної установи «Донецький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України;

4) скидання стічних вод у поверхневі водні об'єкти (каналізаційну мережу), - за даними Дружківського виробничого управління водопроводно-каналізаційного господарства обласного комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу»;

5) санітарного очищення території громади (охоплення районів громади/споживачів громади послугами з вивозу відходів), - за даними управління житлового та комунального господарства Дружківської міської ради, Дружківського комунального автотранспортного підприємства 052805 Дружківської міської ради;

6) наявності несанкціонованих сміттєзвалищ (кількості виявлених та ліквідованих стихійних сміттєзвалищ), - за даними управління житлового та комунального господарства Дружківської міської ради, Дружківського комунального автотранспортного підприємства 052805 Дружківської міської ради;

7) захворюваності населення, - за даними відділу охорони здоров'я Дружківської міської ради.

У разі відсутності даних щодо зазначених показників, як альтернативний варіант, можуть бути використані статистичні дані щодо стану атмосферного повітря та водних ресурсів на території району або області.

За інформацією, яку отримано від департаменту екології та природних ресурсів Донецької обласної державної адміністрації (далі – Департамент) на запит стосовно стану атмосферного повітря в адміністративних межах населених пунктів Дружківської міської територіальної громади (лист від 29.04.2024 № 10-17/1100/90-24), ситуація така: відповідно до Положення про Департамент, до його компетенції входить регулювання викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел атмосферне повітря шляхом видачі дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами; інформація щодо обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних і пересувних джерел в процесі виконання своїх обов'язків Департаментом не створюється.

На офіційному веб-сайті ГУ статистики у Донецькій області оприлюднено інформацію стосовно викидів в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення по районах Донецької області, згідно з якими обсяг викидів по Краматорському району Донецької області у 2021 році становить 43429,7 тонн; інформація за 2022, 2023 рік та 2024 рік відсутня; інформація по громадам Донецької області відсутня.

За моніторингом реалізації Програми зроблено висновки, що заходи та проєкти, які можуть мати негативний вплив на атмосферне повітря, програмою не передбачені, протягом дії Програми не виконувалися, тож зроблено припущення що оцінка наслідків виконання Програми для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, в частині викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, нейтральна.

За інформацією, яку отримано від Сіверсько-Донецького басейнового управління водних ресурсів Державного агентства водних ресурсів України (далі – Сіверсько-Донецьке БУВР) на запит стосовно стану поверхневих вод водних об'єктів (листи від 18.04.2024 № 09/1096, від 15.08.2024 № 09/2168, від 15.01.2025 № 09/138), перевищення нормативів у пунктах моніторингу на території Дружківської міської територіальної громади у 2024 році становить:

Показник	Встановлені нормативи	р. Казенний Торець, вище м. Дружківка		р. Казенний Торець, нижче м. Дружківка (нижче впадіння р. Кривий Торець)		р. Кривий Торець, нижче м. Костянтинівка (сmt. Олексієво-Дружківка)		р. Кривий Торець, гирло, Карлівська гребля	
		концентрація	кратність перевищення	концентрація	кратність перевищення	концентрація	кратність перевищення	концентрація	кратність перевищення
Кадмій*, мг/дм ³	0,00025	0,00152	6,1	0,00143	5,7	0,00147	5,9	0,0016	6,4
Нікель*, мг/дм ³	0,004	0,00645	1,6	0,0068	1,7	0,0223	5,6	0,0081	2,0
Свинець*, мг/дм ³	0,0012	0,00645	5,4	0,0052	4,3	0,0097	8,1	0,0083	6,9
Флуорантен*, мкг/дм ³	0,0063							0,0078	1,2
Барій**, мг/дм ³	0,019	0,084	4,4	0,079	4,1	0,074	3,9	0,0804	4,2
Мідь**, мг/дм ³	0,0088	0,0103	1,2						
Стронцій**, мг/дм ³	2,1	2,39	1,1	2,69	1,3	2,72	1,3	2,75	1,3
Марганець***, мг/дм ³	0,01	0,214	21,4	0,215	21,5	0,205	20,5	0,207	20,7

*забруднюючі речовини для визначення хімічного стану масивів поверхневих вод (затвердженого наказом Мінприроди від 06.02.2017 № 45); екологічні нормативи якості згідно додатку 8 до «Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод» (затвердженої наказом Мінприроди № 5 від 14.01.2019 р.);

**басейнові специфічні речовини; екологічних нормативів якості затверджені наказом Міндовкілля № 332 від 01.04.2024 р. «Про затвердження екологічних нормативів якості води для визначення екологічного стану масиву поверхневих вод та затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства екології та природних ресурсів України»;

***рибогосподарські нормативи, згідно «Узагальненого переліку гранично допустимих концентрацій (ГДК) та орієнтовно безпечних рівнів впливу (ОБРВ) шкідливих речовин для води рибогосподарських водойм» (1990).

За результатами моніторингу поверхневих вод у районах поверхневих водозаборів, за даними Сіверсько-Донецьке БУВР, враховуючи що Програмою не передбачені та протягом 2024 року не виконувалися заходи та проекти, які би мали ймовірний негативний вплив на стан поверхневих вод водних об'єктів на території Дружківської міської територіальної громади, а перевищення гранично допустимих концентрацій шкідливих речовин за період реалізації Програми та до її початку залишено без істотних змін, зроблено припущення, що реалізація Програми не впливає на стан поверхневих вод та території Дружківської міської територіальної громади, результат реалізації Програми в цій частині нейтральний.

За інформацією, яку отримано від Дружківської філії Державної установи «Донецький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» (далі – ДУ «Донецький ОЦКПХ МОЗ») на запит стосовно якості питної води з централізованих джерел водопостачання (листи від 22.08.2024 № 637/19.1, від 18.10.2024 № 776/19.1, від 02.01.2025 № 13/19.1), ситуація наступна:

- Централізоване водопостачання є у м. Дружківка, смт Олексієво-Дружківка, с.с. Куртівка, Кіндратіївка, Осикове (ці 5 населених пунктів отримують воду другого Донецького водоводу, вододжерело – р. Сіверський Донець); з власних підземних вододжерел отримують воду с.с. Торське, Софіївка, Миколайпілья, смт Новогригорівка.

- Вододжерело р. Сіверський Донець не знаходиться на території, яка є зоною контролю Дружківської філії, лабораторний контроль проводиться на водопровідних спорудах та мережах на території означених населених місць. У с.с. Куртівка, Осикове, Кіндратіївка у 2024 р. проби питної води не відбиралися. Якість води у м. Дружківка, смт Олексієво-Дружківка:

- у м. Дружківка за 2024 рік відібрано на хімічний аналіз 797 проб води централізованого водопостачання, відхилень 2 (за каламутністю); на мікробіологічний аналіз – 826 проб, відхилень 17.

- у смт Олексієво-Дружківка за 2024 рік відібрано на хімічний аналіз 17 проб води централізованого водопостачання, відхилень немає; на мікробіологічний аналіз – 17 проб, відхилень немає.

- Водопровід смт Новогригорівка: за 2024 рік відібрано на хімічний аналіз 4 проби з вододжерела, відхилення -1, 8 проб з мережі централізованого водопостачання, відхилень немає; на мікробіологічний аналіз – 3 проби з вододжерела, відхилення 1, 8 проб з мережі централізованого водопостачання, відхилень 2. Відхилення з хімічних показників періодично реєструвалося за загальною жорсткістю.

- Водопровід с. Миколайпілья: за 2024 рік відібрано на хімічний аналіз 4 проби з вододжерела, всі з відхиленням, 10 проб з мережі централізованого водопостачання, відхилень немає; на мікробіологічний аналіз – 4 проби з вододжерела, відхилень немає, 10 проб з мережі централізованого водопостачання, відхилень немає. Відхилення з хімічних показників в вододжерелі реєструються з загальною жорсткістю, сульфатів, сухого залишку, нітратів.

- Водопровід с. Торське: за 2024 рік відібрано на хімічний аналіз 4 проби з вододжерела, відхилень – 2 (нітрати, сухий залишок), 10 проб з мережі централізованого водопостачання, відхилення – 1 (сухий залишок); на мікробіологічний аналіз – 4 проби з вододжерела, відхилень немає, 10 проб з мережі централізованого водопостачання, відхилень немає. Відхилення з хімічних показників періодично реєструвалося за загальною жорсткістю.

- Водопровід с. Софіївка: за 2024 рік відібрано на хімічний аналіз 3 проби з вододжерела, відхилення – 2 (з загальною жорсткістю, сульфатів, сухого залишку, нітратів), 7 проб з мережі централізованого водопостачання, відхилень 4; на мікробіологічний аналіз – 3 проби з вододжерела, відхилень немає, 7 проб з мережі централізованого водопостачання, відхилень немає.

Інформація щодо дебітів вододжерел у Дружківській філії відсутня. Але відомо що у с.с. Торське, Софіївка, Миколайпілья, смт. Новогригорівка вода подається за графіком, що свідчить про недостатню кількість води для подачі населенню цілодобово.

За результатами моніторингу якості питної води з централізованих джерел водопостачання за даними ДУ «Донецький ОЦКПХ МОЗ, враховуючи що Програмою не передбачені та не виконувалися заходи та проєкти, які би мали ймовірний негативний вплив на стан якості питних вод, зроблено припущення, що якість питної води в період реалізації Програми порівняно з періодом до її початку залишено без істотних змін, тож результат реалізації Програми в цій частині нейтральний.

За інформацією, яку отримано від Дружківського виробничого управління водопроводно-каналізаційного господарства обласного комунального підприємства «Компанія «Вода Донбасу» щодо скидання стічних вод у поверхневі водні об'єкти (каналізаційну мережу) (листи від 15.04.2024 № 393-13, від 13.08.2024 № 897-13, від 23.10.2024 № 1233-13, від 08.01.2025 № 33-13), обсяги скидання стічних вод у поверхневі водні об'єкти (каналізаційну мережу) наступні: 2021 рік – 1373,7 т.м³; 2022 рік – 687,3 т.м³; 2023 рік – 695,1 т.м³; 1 квартал 2024 року – 200,6 т.м³; 1 півріччя 2024 року – 374,3 т.м³; 9 місяців 2024 року – 546,3 т.м³; 12 місяців 2024 року – 715,0 т.м³, що у середньоквартальному розрахунку свідчить про коливання обсягів скидання стічних вод протягом 2021 – 2023 років, та зменшення у динаміці протягом 2024 року (періоду реалізації Програми), тож зроблено припущення, що реалізація Програми не впливає на обсяги стічних вод, що скидаються у поверхневі водні об'єкти, результат реалізації Програми в цій частині нейтральний.

За інформацією, яку отримано від Дружківського комунального автотранспортного підприємства 052805 Дружківської міської ради стосовно поводження з відходами на території Дружківської міської територіальної громади (листи від 12.04.2024 № 99, від 09.08.2024 № 221, від 25.10.2024 № 290, від 02.01.2025 № 1), ситуація наступна:

- Охоплення районів громади / споживачів громади послугами з вивозу відходів за 2021, 2022, 2023 рік та за 12 місяців 2024 року становить 97% від загальної кількості районів / споживачів;

- На території громади ліквідовано несанкціонованих сміттєзвалищ: у 2021 році - 175 одиниць в обсязі 1534,4 м. куб. відходів; у 2022 році - 84 одиниці в обсязі 910,2 м. куб. відходів; у 2023 році - 110 одиниць в обсязі 1365,34 м. куб. відходів; за 12 місяців 2024 року – 83 одиниці в обсязі 1579,6 м. куб. відходів.

За результатами моніторингу поводження з відходами на території Дружківської міської територіальної громади зроблено висновки, що заходи та проекти Програми не впливають на показник охоплення районів громади / споживачів громади послугами з вивозу відходів та на кількість та обсяг виявлених та ліквідованих несанкціонованих сміттєзвалищ, тож зроблено припущення, що результат реалізації Програми в цій частині нейтральний.

За інформацією, яку отримано від Дружківського міського відділу охорони здоров'я Дружківської міської ради (листи від 15.04.2024 № 213, від 13.08.2024 № 420, від 04.10.2024 № 553, від 09.01.2025 № 9), ситуація щодо захворюваності населення, яке мешкає на території Дружківської міської територіальної громади наступна:

Захворюваність на:	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
ГРВІ/COVID-19	15733	5353	2492	2627/378
Пневмонія	4487	975	770	351
Гіпертонічна хвороба	2330	3394	4279	1965
Гастрит (розлад функції шлунка)	289	448	633	368
Холецистит	501	477	695	365
Гепатити	108	108	256	226
Бронхіт	2162	1519	1392	673
Інші	52407	37962	40819	26396
Разом/	78017	50236	51336	32971/ 33349

Аналіз захворюваності населення, яке мешкає на території Дружківської міської територіальної громади, свідчить про те, що у середньоквартальному розрахунку у 2024 році порівняно з минулим роком спостерігається збільшення таких хвороб як ГРВІ (порівняно з 2021 - 2022 роками кількість випадків ГРВІ зменшено) та зменшення таких хвороб, як пневмонія, гіпертонічна хвороба, гастрит, холецистит, бронхіт, інші хвороби, як у порівнянні з 2023 роком, так і у динаміці останніх років; показник захворювання гепатитами варіює протягом останніх років, в порівнянні з минулим роком має тенденцію до зменшення. В результаті проведеного моніторингу стану здоров'я населення громади до початку реалізації Програми та протягом її дії, зроблено висновок, що реалізація Програми не має негативного впливу на здоров'я населення, динаміка захворюваності населення позитивна.

За результатами моніторингу наслідків виконання документа державного планування місцевого рівня «Програма економічного і соціального розвитку Дружківської міської територіальної громади на 2024 рік» для довкілля, у тому числі для здоров'я населення зроблено висновки:

- 1) Негативних наслідків для довкілля, у т. ч. для здоров'я населення, від реалізації Програми не виявлено;
- 2) Вжиття заходів для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації Програми не потрібно;
- 3) Негативних наслідків реалізації Програми для довкілля, у т. ч. для здоров'я населення, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку, не виявлено, тому розроблення додаткових заходів не потрібно.

Начальник Дружківської міської
військової адміністрації Краматорського
району Донецької області

Результати моніторингу наслідків виконання документа державного планування місцевого рівня «Програма економічного і соціального розвитку Дружківської міської територіальної громади на 2024 рік» для довкілля, у тому числі для здоров'я населення підготовлено відділом економічного розвитку виконавчого комітету Дружківської міської ради

Заступник начальника відділу економічного
розвитку виконавчого комітету
Дружківської міської ради
